

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

2. LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Ústav ošetrovatelství

V Úvalu 84, 150 06 Praha 5 - Motol

OKRUHY OTÁZEK

ke státní závěrečné zkoušce v bakalářském studijním programu

Ošetrovatelství ve studijním oboru Všeobecná sestra

v prezenční i v kombinované formě studia

1. část Ošetrovatelství:

- 1) Ošetrovatelství jako vědní obor. Vymezení oboru. Filozofie ošetrovatelství - holismus. Základní a aplikované obory ošetrovatelství. Vztah ošetrovatelství k jiným vědním disciplínám. Charakteristické rysy a cíle moderního ošetrovatelství.
- 2) Historie ošetrovatelství. Neprofesionální ošetrovatelství - charakteristika. Vývoj medicíny a ošetrovatelství. Mezinárodní organizace Červeného kříže. Začátek profesionálního ošetrovatelství. Osobnost Florence Nightingalové.
- 3) Historie českého ošetrovatelství - osobnost sv. Anežky a sv. Zdislavy. Role charitativních organizací a církevních řádů a kongregací. České ošetrovatelské školy, rozvoj ošetrovatelského vzdělávání do druhé světové války.
- 4) Historie českého ošetrovatelství - vývoj českého ošetrovatelství a ošetrovatelského vzdělávání po druhé světové válce. Cíle vysokoškolského vzdělávání sester.
- 5) Metaparadigma ošetrovatelství - charakteristika jednotlivých složek metaparadigmatu (předmětu zkoumání oboru).
- 6) Paradigma ošetrovatelství - koncepční modely a teorie. Důvody vzniku. Hlavní prvky ošetrovatelských modelů a ošetrovatelských teorií. Klasifikace ošetrovatelských modelů.
- 7) Charakteristika vizionářského modelu ošetrovatelství F. Nightingalové, teorie ošetrovatelské péče W. Hendersonové.
- 8) Koncepční ošetrovatelské modely: Model sebepéče D. Oremové, Adaptační model C. Royové, Model interpersonálních vztahů I. Kingové.
- 9) Lidské potřeby a jejich uspokojování při poskytování ošetrovatelské péče.
- 10) Funkční a disfunkční vzorce zdraví podle M. Gordonové a jejich vztah k taxonomii ošetrovatelských diagnóz NANDA, taxonomie NIC a NOC.
- 11) Programy podpory zdraví. Program Zdraví 21. Determinanty zdraví.
- 12) Role sester. Struktura kompetencí všeobecné sestry podle ICN. Metodologie ošetrovatelství - ošetrovatelský proces. Definice ošetrovatelského procesu. Historie ošetrovatelského procesu, fáze ošetrovatelského procesu, význam oš. procesu pro sestru a pro pacienta.

- 13) Regulační systém ošetrovatelské praxe, druhy regulace. Profesní organizace a jejich význam pro rozvoj oboru. Historický vývoj profesního sdružování sester v ČR. Charakteristika ICN a její role.
- 14) Výzkum v ošetrovatelství, zdroje lidského poznání. Kvantitativní a kvalitativní výzkum. Fáze výzkumného procesu. Etické principy vědecké práce v ošetrovatelství.
- 15) Základní metody výzkumu v ošetrovatelství. Metody: pozorování, kazuistika, dotazník, obsahová analýza, experiment, kvaziexperiment.
- 16) Prostředí a ošetrovatelství, prostředí ve vztahu k ošetrovatelské péči, k osobě, ke zdraví. Mění se ošetrovatelská praxe, postupné kroky v procesu změn, strategie změny, sestra vyvolavatelka změn.
- 17) Multikulturní ošetrovatelství. Základní pojmy. Prevence kulturního šoku. Charakteristika, význam, cíle a hlavní zásady multikulturního ošetrovatelství. Ošetrovatelský model M. Leiningerové.
- 18) Komunitní ošetrovatelství a komunitní péče. Definice komunitní péče, vymezení komunity, úloha primární, sekundární a terciární prevence v komunitním ošetrovatelství. Koordinace poskytování zdravotní a sociální péče. Komunitní plánování.
- 19) Home care. Paliativní a hospicová péče.
- 20) Management a řízení kvality v ošetrovatelství. Definice kvality, dimenze a podmínky kvality. Nástroje zajištění a měření kvality: standardy, indikátory kvality, ošetrovatelský audit.
- 21) Komunikace při poskytování multikulturní a transkulturní péče. Mezikulturní komunikace: interkulturní rozdíly ve verbální komunikaci, odlišnosti neverbálních projevů v multikulturním prostředí. Ošetrovatelské intervence při poskytování péče pacientovi/klientovi z jiné kultury.
- 22) Management v ošetrovatelství: stupně řízení, cíle managementu, základní funkce managementu. Systémy poskytování ošetrovatelské péče. Funkční systém. Skupinový systém, Systém primárních sester, Systém týmové péče.
- 23) Kvalita a bezpečí v ošetrovatelské péči (systémy managementu kvality, základní požadavky související se zajištěním bezpečného prostředí, management rizik, mimořádné události a jejich klasifikace).
- 24) Právní rámec pro získávání a uznávání způsobilosti k výkonu povolání všeobecné sestry a právní předpisy upravující podmínky výkonu povolání v ČR. Koncepte českého ošetrovatelství.
- 25) Povinnosti zdravotnických pracovníků a sankce při jejich porušení. Základní požadavky stanovené právními předpisy na vedení zdravotnické dokumentace.

2. část Ošetřovatelství v klinických oborech:

- 1) Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním dýchacího ústrojí: chronická obstrukční choroba bronchopulmonální, astma bronchiale, tuberkulóza plic, rakovina plic.
- 2) Ošetřovatelská péče o nemocné s náhlou příhodou břišní (akutní nekrotizující pankreatitída, ileosní stav a peritonitída).
- 3) Ošetřovatelská péče o nemocné s Crohnovou chorobou, ulcerózní kolitidou, divertikulózou, celiakií, nádory střeva. Péče o stomie.
- 4) Ošetřovatelská péče o nemocné s diabetes mellitus.
- 5) Ošetřovatelská péče o nemocné s akutním infarktem myokardu.
- 6) Ošetřovatelská péče o nemocné s hepatitidou typu A, B, C, toxická poškození jater.
- 7) Ošetřovatelská péče o nemocné v předoperačním a pooperačním období.
- 8) Ošetřovatelská péče o nemocné s chorobami jícnu, vředovou chorobou, nádory žaludku.
- 9) Ošetřovatelská péče o nemocné s roztroušenou sklerózou.
- 10) Ošetřovatelská péče o nemocné s cévní mozkovou příhodou.
- 11) Ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním štítné žlázy, hyperfunkce, hypofunkce štítné žlázy.
- 12) Ošetřovatelská péče o nemocné s akutním cévním uzávěrem, akutní tromboflebitidou, žilní insuficiencí. Diagnostika, možnosti konzervativní a chirurgické léčby. Péče o nemocné po cévních rekonstrukcích.
- 13) Ošetřovatelská péče o nemocné v bezvědomí, ošetřovatelská péče o nemocného na UPV.
- 14) Ošetřovatelská péče o nemocné děti s onemocněním dýchacích cest.
- 15) Ošetřovatelská péče o nemocné po intoxikaci, nejčastější příčiny otrav, diagnostika, eliminační metody, léčba (forsírovaná diuréza, hemoperfúze, dialýza).
- 16) Ošetřovatelská péče o nemocné s akutním, chronickým selháním levého srdce, pravostranné srdeční selhání, plicní embolie.
- 17) Ošetřovatelská péče o nemocné s akutní a chronickou cholecystitidou, cholelitiázou.
- 18) Ošetřovatelská péče o nemocné v šoku - kardiogenní, hypovolemický, anafylaktický, septický.
- 19) Ošetřovatelská péče o ženy se zánětlivým onemocněním urogenitálního traktu a preventivní programy.
- 20) Ošetřovatelská péče o nemocné s akutním a chronickým selháním ledvin, infekcemi močových cest, urolitiázou, s inkontinencí.
- 21) Ošetřovatelská péče o pacienta s organickou duševní poruchou.
- 22) Ošetřovatelská péče o nemocného s rakovinou prostaty a močového měchýře.

- 23) Ošetrovatelská péče o nemocné s jaterní cirhózou a s krvácením z jícnových varixů.
- 24) Ošetrovatelská péče u popálených nemocných, klasifikace popálenin. Popáleninová nemoc a šok, převazy, výživa u popálených.
- 25) Ošetrovatelská péče o ženy v prenatálním období, v období šestinedělí.
- 26) Ošetrovatelská péče u nemocného s poruchami srdečního rytmu, arytmie (komorové extrasystoly, fibrilace síní, komorová tachykardie, fibrilace komor, asystolie, A-V bloky).
- 27) Ošetrovatelská péče o pacienta ohrožujícího sebe nebo své okolí (akutní stavy v psychiatrii).
- 28) Ošetrovatelská péče o nemocného s onemocněním pohybového ústrojí (osteoartróza, osteoporóza, revmatoidní artritida).
- 29) Ošetrovatelská péče u onemocnění plic - přetlakový pneumotorax, hemotorax, chirurgická léčba rakoviny plic. Komplikace po operaci plic. Ošetrovatelská péče po drenáži hrudníku.
- 30) Ošetrovatelská péče o seniory se sníženou mobilitou, prevence imobilizačního syndromu.

Jednotná osnova konání této části státní závěrečné zkoušky:

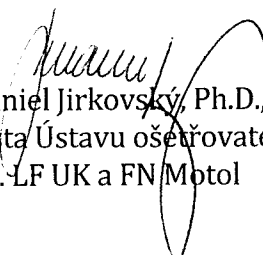
- *charakteristika onemocnění (etiologie, klinický obraz, diagnostika, léčba a prognóza)*
- *charakteristika ošetrovatelské péče (přehled nejčastějších ošetrovatelských diagnóz, návrh plánu ošetrovatelské péče, tj. stanovení cílů a ošetrovatelských intervencí) a stanovení postupu a priorit v edukaci pacienta.*

3. část Humanitní vědy:

- 1) Přehled etap duševního vývoje dětství, dospívání, dospělosti a stáří. Specifické aspekty vývoje novorozence a kojence (jemná a hrubá motorika, kognitivní vývoj, vývoj řeči a sociálního chování).
- 2) Etika v ošetrovatelství. Bio-psycho-sociálně-spirituální pojetí etiky. Vývoj etiky. Etika, vztah k sobě a ke světu. Etika v praxi. Mravní desatero. Praktické desatero. Etika a chování.
- 3) Syndrom vyhoření v profesi sestry. Teoretické zázemí syndromu vyhoření. Definice syndromu vyhoření. Stadia vývoje vyhoření a rizikové faktory. Prevence, psychoterapie, zvládání stresu.
- 4) Pojetí těla a bolesti z pohledu biomedicínckého, psychologického a filozofického.
- 5) Biomedicínský, psychosociální a biopsychosociální model zdraví a nemoci.
- 6) Psychické poruchy u chronicky somaticky nemocných, modely prevalence, kategorizace deprese.
- 7) Kognitivní faktory, chování a nemoc. Kognitivní faktory a chování pacienta. Kognitivní faktory a chování zdravotníka. Vztah mezi kognitivními faktory zdravotníka a pacienta. Chování v nemoci.
- 8) Modely vztahu zdravotník a pacient. Paternalistický model. Jednací model. Na službu orientovaný model. Kooperativní model.
- 9) Podíl pacienta na léčbě. Ideální a běžný pacient. Aktivní a pasivní přístup. Spolupráce a dodržování léčby.
- 10) Psychoterapie v léčbě chronické nemoci a bolesti, zvládání bolesti a utrpení. Biopsychosociální model chronické bolesti. Komorbidita s psychiatrickými onemocněními.
- 11) Biopsychosociální model onkologických onemocnění. Reakce na hrozící smrt. Psychosociální intervence u nevyhnutelné smrti. Porozumění strachu ze smrti u umírajících pacientů, tanatologie, konfrontace s vlastní smrtí.
- 12) Zdravotnický tým, složení, spolupráce.
- 13) Týrané a zanedbávané dítě, sexuální zneužívání dětí.
- 14) Deprivace a separace v dětství. Vývojové problémy školního věku, poruchy chování, psychosomatické potíže.
- 15) Specifické problémy v pubertě a v adolescenci, dospívající jako pacient. Psychologické aspekty poruch příjmu potravy.
- 16) Psychologie handicapu (model psychické krize, trvalé následky úrazů, komplexní rehabilitace tělesně postižených osob).
- 17) Pedagogika jako vědní disciplína, struktura pedagogických disciplín, vztah pedagogiky k jiným vědním disciplínám. Formy a prostředky výchovy, výchovné styly.
- 18) Edukační proces - metodika realizace pedagogického působení. Popis jednotlivých fází, charakteristika a kategorizace edukačních (didaktických) cílů.

- 19) Didaktika a její postavení v systému pedagogických disciplin. Činitelé výuky. Výukové cíle a jejich taxonomie. Organizační formy výuky. Materiální didaktické prostředky ve výuce ošetrovatelství.
- 20) Didaktické zásady. Výukové metody. Projektování, realizace a evaluace výuky.
- 21) Sociální práce, základní pojmy – definice sociální práce. Koncepce sociální práce v ČR. Základní sociální poradenství – sociální služby.
- 22) Kvalita života nevidomých spoluobčanů, jejich uplatnění ve společnosti, sociální stigma, význam práce svépomocných skupin a neziskových organizací. Sociálně-zdravotní problematika. Osobní asistence.
- 23) Kvalita života neslyšících spoluobčanů, jejich uplatnění ve společnosti, sociální stigma, význam práce svépomocných skupin a neziskových organizací. Sociálně-zdravotní problematika. Osobní asistence.
- 24) Kvalita života a integrace osob s duševní poruchou do rodinného a společenského života, možnosti sociální podpory (sociální poradenství, služby sociální prevence, služby sociální péče, psychosociální rehabilitace).
- 25) Kvalita života a integrace osob s fyzickým handicapem do rodinného a společenského života, možnosti sociální podpory (sociální poradenství, služby sociální prevence, služby sociální péče).

V Praze, dne 31. května 2013

PhDr. Daniel Jirkovský / Ph.D., MBA
přednosta Ústavu ošetrovatelství
2. LF UK a FN Motol

prof. MUDr. Milan Kvapil, CSc., MBA
přednosta Interní kliniky 2. LF UK a FN Motol
garant studijního programu

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
2. lékařská fakulta
Ústav ošetrovatelství
V Úvalu 84, 150 06 Praha 5
IČO: 00216208 DIČ: CZ00216208